

Leven

1. AFREK VOOR DE ENIGE EN EIGEN WONING : NIEUWE REEKS VAN PRECISERINGEN

Fiscologue / Fiscooloog, nr. 1018, maart 2006

De belastingadministratie heeft zojuist een nieuwe en heel nuttige brochure gepubliceerd, getiteld "**Gids van de fiscaliteit van uw woning** » (www.minfin.fgov.be, onder « wegwijs in de fiscaliteit van uw woning »). Deze brochure geeft een aantal inlichtingen op tal van verschillende gebieden: "kopen met toepassing van het registratierecht", "de onroerende voorheffing" en "de fiscale aspecten van een nieuwbouw of een renovatie". Een deel van de brochure wordt tevens gewijd aan de nieuwe regeling van aftrek voor de enige en eigen woning! Daarin steken enkele interessante toelichtingen bij een aantal punten.

- **Doel van de lening**

De lening moet dienen om de eigen en enige woning "te verkrijgen of te behouden". Als de lening dient om een onroerend goed (ander dan een woning) te veranderen, is het absoluut noodzakelijk om het onroerend goed zodanig te veranderen dat het door zijn aard bestemd is voor bewoning. Een lening met het oog op het verwerven en veranderen van een industrieel onroerend goed kan dus van deze aftrek genieten als dit goed ten slotte in een "woning" wordt veranderd.

Een lening die dient om een te bouwgrond aan te kopen, wordt van de regeling uitgesloten. Daarentegen wordt een enige hypothecaire lening die zowel is aangegaan om de aankoop van het terrein, als om de bouw van de woning te financieren, toegelaten.

- **Bij wie ?**

De hypothecaire lening moet aangegaan zijn bij "een instelling" die in de Europese economische ruimte is gevestigd. Een lening die werd aangegaan bij een familielid beantwoordt niet aan deze voorwaarde, aangezien een familielid geen "instelling" is.

- **Enige woning**

Om van de fiscale aftrek te genieten, moet de lening dienen om "de enige" woning van de belastingplichtige aan te kopen of te behouden. De beoordeling van deze enige aard van de woning gebeurt op 31 december van het jaar van het afsluiten van de lening. Bij deze beoordeling, zal men geen rekening houden met andere woningen waarvan de belastingplichtige "door erfenis, mede-eigenaar, naakte eigenaar of vruchtgebruiker" is.

Daarentegen zal de belastingplichtige die door erfenis, de volle eigendom van een woning heeft verkregen, niet van de uitzondering kunnen genieten.

De wet van 27 december 2005 heeft een aanvullende uitzondering toegevoegd: men zal geen rekening houden met een andere woning die wordt verkocht op de markt van het onroerend goed op 31 december van het jaar van de afsluiting van de lening, op voorwaarde dat die woning werkelijk wordt verkocht uiterlijk op 31 december van het daarop volgende jaar. Om te bewijzen dat die woning te koop wordt aangeboden, zal het bijvoorbeeld volstaan om aan te tonen dat men een beroep heeft gedaan op een immobiliënkantoor.

- **Eigen woning**

Om van de fiscale aftrek te genieten, wordt er verder nog geëist dat de lening is aangegaan voor "de eigen" woning van de belastingplichtige. Hij moet ze dus zelf bewonen. De getrouwde paren, of zij die wettelijk samen wonen en die samen belastbaar zijn, moeten beiden samen de woning bewonen.

De wet van 27 december 2005 heeft bevestigd dat de beoordeling van het eigen karakter van de woning eveneens moet gebeuren op 31 december van het jaar van de afsluiting van het leningcontract. Zij heeft echter twee uitzonderingen ingevoerd. Er zal geen rekening worden gehouden met het feit dat de belastingplichtige de woning op deze datum niet persoonlijk bewoont wanneer

- wettelijke of contractuele belemmeringen die het bewonen van de woning door de belastingplichtige zelf, op deze datum onmogelijk maken. Men denkt hierbij bijvoorbeeld aan de belastingplichtige die contractueel aan de vroegere eigenaar de toelating zou hebben gegeven om de woning gedurende enkele tijd te blijven bewonen;
- de staat van voortgang van de werken van de bouw of de renovatie die de belastingplichtige niet toelaten om het goed op de datum die wordt voorzien door de wet, werkelijk te bewonen.

Nochtans zal de belastingplichtige die geniet van deze uitzonderingen, in staat moeten zijn om de woning persoonlijk te bewonen op 31 december van het 2de jaar dat volgt op de afsluiting van de lening.

- **Bestemming van de woning**

- Wat gebeurt er bij een gedeeltelijke aanwending van de woning voor beroepsdoeleinden? De interesten kunnen slechts worden aangewend in de aftrek voor de eigen en enige woning voor zover zij betrekking hebben op het deel van de woning dat niet voor beroepsdoeleinden wordt gebruikt. De interesten betreffende het beroepsdeel kunnen immers in aftrek worden gebracht bij de beroepsonkosten. Maar zelfs wanneer men de woning gedeeltelijk voor professionele doeleinden gebruikt, komt het totale bedrag van de

afschrijvingen en de levensverzekeringspremies in aanmerking voor de aftrek voor de eigen en enige woning;

- de gedeeltelijke verhuring: een identieke oplossing is van toepassing wanneer de woning gedeeltelijk in verhuur wordt gegeven in het jaar zelf waarin de beoordeling van het eigen karakter plaatsvindt: de interesten worden slechts in overweging genomen voor zover zij betrekking hebben op het deel van de lening met betrekking tot het deel van de woning dat niet wordt verhuurd. Daarentegen wordt het geheel van de afbetalingen en de levensverzekeringspremies in aanmerking genomen;
- latere verhuur: het feit dat de woning niet meer door de belastingplichtige zelf wordt bewoond (maar wordt verhuurd bijvoorbeeld) na het moment waarop men "het eigen" karakter evalueert, verhindert niet dat de uitgaven in verband met de lening kunnen blijven in aanmerking worden genomen voor de aftrek voor de eigen en enige woning.

- **Renovatiewerken**

De wet van 27 december 2005 heeft de aard van de renovatiewerkzaamheden gepreciseerd die kunnen genieten van de aftrek voor de eigen en enige woning. Het gaat om de werken die aanleiding geven tot een BTW van 6 %. Maar de aard van de prestaties moet in overweging worden genomen en niet de andere voorwaarden waaraan de BTW-voet van 6% onderhevig is (zoals bijvoorbeeld, de verplichting van uitvoering door een geregistreerde aannemer...). Bovendien is er geen enkel minimumbedrag voor deze renovatiewerkzaamheden voorzien .

- **Welk bedrag ?**

Het basisbedrag voor deze aftrek bedraagt 1.500 € (te indexeren, d.w.z 1.920 € in 2006) per belastingplichtige. Dit bedrag wordt verhoogd met 500 € (640 € in 2006) tijdens de eerste 10 jaar. Dit laatste bedrag wordt nog eens met 50 € (60 € in 2006) verhoogd wanneer de belastingplichtige minstens 3 kinderen ten laste heeft op 1 januari van het jaar dat volgt op de afsluiting van de lening (de gehandicapte kinderen tellen voor twee). Dat een 3de kind daarna wordt geboren, biedt niet het recht om de aanvullende verhoging te krijgen. Omgekeerd gaat dit recht niet verloren door het feit dat één of meer van de 3 kinderen niet meer ten laste is /zijn op een latere datum.

De verhogingen worden niet meer toegelaten vanaf de 1ste belastbare periode in de loop waarvan de woning niet meer de enige woning van de belastingplichtige is en dit definitief.

Wanneer echtgenoten of wettelijk samenwonenden minstens 3 kinderen ten laste hebben, heeft elk van hen recht op de verhoogde aftrek van 50 € wanneer zij samen worden belast voor het jaar van de afsluiting van de lening. Dat zal niet het geval zijn voor de feitelijk samenwonenden: slechts één van de twee heeft immers recht op de aanvullende verhoging van 50 € omdat zij afzonderlijk worden belast als afzonderlijke personen en dat hun kinderen slechts ten laste zijn van een van hen.

- **Wat met het saldo ?**

Als een belastingplichtige beschikt over een overschot aan interesten in verband met de aftrek voor de eigen en enige woning, gaat dit saldo aan interesten verloren. Het kan geen aanleiding geven tot de gewone aftrek van interesten.

Hetzelfde geldt voor de aflossingen: het deel dat niet afgetrokken zou kunnen worden, kan niet voor de belastingvermindering van het langetermijnsparen in overweging genomen worden .

- **Oud of nieuw regime**

De belastingplichtige die een hypothecaire lening heeft lopen die recht geeft op oude voordelen en die vanaf 1 januari 2005, voor dezelfde woning, een nieuwe lening aangaat die geniet van het nieuwe systeem (bijvoorbeeld, een lening om de woning te renoveren), zal moeten kiezen:

- ofwel opteert hij voor het nieuwe systeem en de oude fiscale voordelen gaan verloren;
- of hij behoudt het oude systeem: de oude fiscale voordelen blijven van toepassing en de nieuwe lening zal er eveneens kunnen van genieten.

Deze keuze moet gebeuren op het moment van de fiscale aangifte betreffende het inkomstjaar waarin de lening werd aangegaan die voor de aftrek voor de eigen en enige woning in aanmerking genomen wordt.

Deze keuze is definitief en onherroepelijk. Bovendien moeten de beide wettelijke echtgenoten of samenwonenden dezelfde keuze maken.

2. BELASTING OP DE PREMIES VAN 1,10 % : WELKE ZIJN DE VERPLICHTINGEN VOOR DE VERZEKERINGNEMER ?

Fiscologue / Fiscooloog, n° 1018, maart 2006

Een koninklijk besluit van 15 februari 2006 heeft de uitvoeringsvoorschriften vastgesteld betreffende de nieuwe belasting van 1,10% op de individuele levensverzekeringspremies die door natuurlijke personen worden afgesloten.

Tot eind 2005 hadden alle buitenlandse verzekeraars die in België werken, de verplichting om een verantwoordelijke vertegenwoordiger te laten erkennen die in België woont, teneinde de betaling van de belastingen te garanderen, behalve als deze verzekeraar alleen contracten in de handel bracht die van zo'n belasting waren vrijgesteld. Dit was het geval voor de

individuele levensverzekeringen. Vandaag, met de invoering van de belasting van 1,10 %, duikt de vraag naar de verantwoordelijke vertegenwoordiger weer op.

Voor de verzekeraars die hun maatschappelijke zetel hebben binnen de Europese economische ruimte (dat wil zeggen de Europese Unie + Liechtenstein, Noorwegen en IJsland), is deze aanduiding van een verantwoordelijke vertegenwoordiger slechts nog facultatief. De Europese Commissie heeft immers deze maatregel bestempeld als gedisperseerd en indruisend tegen de regels inzake vrije levering van diensten en het vrije verkeer van kapitalen. Daarentegen voor de buitenlandse verzekeraars die hun maatschappelijke zetel hebben buiten de EER en zonder Belgische vestiging, blijft de verplichting om zo'n verantwoordelijke vertegenwoordiger in België aan te stellen van toepassing als zij op de Belgische markt werken .

Als een verzekeraar uit Luxemburg, Ierland, of uit een ander EER-land besluit om geen verantwoordelijke vertegenwoordiger aan te nemen, wat gebeurt er dan?

Als de verzekering werd afgesloten via een tussenpersoon die in België verblijft, is het de laatstgenoemde (en niet de buitenlandse verzekeraar) die de belasting wettelijk verschuldigd is. Men kan zich de praktische moeilijkheden indenken, vooral als de premies direct aan de buitenlandse verzekeraar worden betaald. Daarentegen **als de buitenlandse verzekeraar niet met een Belgische tussenpersoon werkt**, zal hijzelf de belasting moeten betalen als hij geen verantwoordelijke vertegenwoordiger heeft.

En wat voor wat de verzekerignemer betreft? Een beschikking verplicht in bepaalde gevallen dat de nemer zelf het onderschreven contract aangeeft en de belasting betaalt. Het is slechts in "de andere denkbare situaties" dat de wet de nemer aangeeft als degene die de belasting moet betalen. **In de praktijk zou dit nooit het geval moeten zijn.**

Het doel van de wet is in feite, zoals telkens weer, breed te mikken om zich tegen de nemer te kunnen keren als laatste verhaal wanneer de belasting niet door "normale belastingplichtigen" werd betaald. In ieder geval hoeft de nemer geen initiatief te nemen op dit gebied. Hij moet wachten op een eventuele invordering vanwege de bevoegde ontvanger.

Bijgevolg heeft een verzekeringnemer die zijn woonplaats in België heeft en die bijvoorbeeld een levensverzekering aangaat bij een Luxemburgse verzekeraar, normaal geen enkele verplichting tot aangifte en betaling van deze belasting, zelfs wanneer deze Luxemburgse verzekeraar geen verantwoordelijke vertegenwoordiger in België heeft aangesteld, maar op voorwaarde natuurlijk dat deze verzekeraar (of de eventuele Belgische tussenpersoon) zelf de belasting correct aangeeft en betaalt. Het is alleen maar in het tegenovergestelde geval dat de Staat zich tot de nemer zal wenden.

Marktinformatie

1. EEN GEPENSIONEERDE OP DRIE LEEFT MET MINDER DAN 1.000 € PER MAAND

L'Echo van 23 maart 2006

Men schat momenteel **het gemiddelde inkomen van de gepensioneerden op 1.020 € per maand**. Sinds de jaren '90 is er een constante toename van ongeveer 1% per jaar. Niettemin blijft deze toename geringer dan de toename van het inkomen van de werknemers, de ambtenaren en de zelfstandigen. Het resultaat is dat de kloof tussen de actieve bevolking en de gepensioneerden in werkelijkheid breder is geworden.

Bovendien bestaan er ook ongelijkheden binnen de populatie van de gepensioneerden (geschat op 2.461.000 personen). Behalve de verschillen in verband met het oude sociale statuut, stelt men tevens vast dat de mannen een pensioen hebben dat een derde hoger ligt dan dat van de vrouwen. En de uitkering van degenen die over een bijkomend pensioen beschikken, is gemiddeld 2/3 hoger dan de uitkering van degenen die dit niet hebben. Deze "bevoorrechte" bevolking is tussen 1990 en 2002 gestegen van 9,5 tot 14,2% van het totale aantal gepensioneerden.

Zodoende beschikken 42.000 gepensioneerden over een hogere totale uitkering (wettelijke en aanvullende pensioenen) dan 3.000 € per maand. Daarnaast moeten 912.000 personen zich tevreden stellen met een uitkering tussen 500 en 1.000 € per maand.

2. MOET ER EEN VERZEKERINGSCONTRACT WORDEN AFGESLOTEN OF VOLSTAAT HET DE PREMIE TE BETALEN ?

L'Echo van 2 maart 2006

Een verzekeringscontract behoeft voor de afsluiting ervan **geen enkel bijzonder formalisme**. Het akkoord van de beide contractanten, de verzekeringnemer en de verzekeraar, volstaat. Dit akkoord is echter niet voldoende. **De ondertekening van het contract en van de aanhangsels ervan blijkt vereist om het precieze bewijs van de waarborg te bieden**. Een contract is juridisch geldig zodra de partijen akkoord zijn gekomen over de waarborg en de prijs ervan. Er is geen geschreven document noodzakelijk, tenzij als bewijs.

Over het algemeen geeft de rechtspraak toe dat de betaling van de premies het bewijs van de aanvaarding van het contract vormt. Maar dit is waarschijnlijk een beetje snel van stapel lopen, want als de betaling van de premie de aanvaarding van het aanbod door de nemer kan aantonen, geeft zij nochtans de inhoud zelf van de verplichtingen niet weer. De volgende problemen kunnen zich dan voordoen: werden de vermeldingen in de bijzondere voorwaarden en in de aanhangsels uitdrukkelijk aanvaard? Hoe zal de verzekeraar de niet-

naleving van veiligheidsmaatregelen kunnen inroepen als hij daartegenover de voorwaarden niet heeft ontvangen die door de nemer werden ondertekend? ...

Men schat dit niet voldoende in, maar het invoeren van een waarborg vereist een dubbele nauwkeurigheid: het voorstel moet volledig ingevuld worden en ondertekend door de nemer en het contract dat de wilsovereenkomst registreert, moet expliciet door de beide partijen wordt aanvaard. **Hoewel het normaal is om het administratieve beheer te vereenvoudigen, kan dat toch niet gebeuren ten koste van de rechtszekerheid.**

Verschillende vonnissen geven het bestaan toe van een aanhangsel op basis van de betaling van de premie die specifiek ter uitvoering van de plaatsgevonden verandering wordt geïnd. Anderen daarentegen, weigeren aan de verzekeraar die geen ondertekend contract kan voorleggen, het recht om de contractuele clausules aan te voeren, zelfs wanneer de premie regelmatig werd betaald.

Wanneer bijzondere eisen worden gesteld (bijvoorbeeld clausules van uitsluitingen in levensverzekeringen), is het alleen maar door over een contract of een aanhangsel te beschikken, dat door de verzekerde werd ondertekend, dat het bewijs van deze inwilliging met succes zal kunnen worden aangetoond. Het is dus overhaast te verzekeren dat alleen de betaling van de premie de aanvaarding van het contract, of een wijziging ervan bewijst. Alles zal afhangen van de omstandigheden. Maar alleen de handtekening kan niet enkel het bestaan van het contract, maar ook de nauwkeurige inhoud ervan bewijzen .

3. WETTELIJK PENSIOEN : GEDIFFERENTIEERDE UITBETALINGSPLAFONDS

HRToday van 6 februari 2006

Zoals iedereen weet, wordt voor de berekening van het wettelijk pensioen, de uitkering slechts tot een bepaald jaarlijks plafond in overweging genomen, dat elk jaar wordt geïndexeerd en om de twee jaar geherwaardeerd. In het kader van het Generatiepact wordt, opdat werken meer rendabel zou zijn dan niet werken, **het loonplafond voor de berekening van de uitkering opgesplitst in een plafond van toepassing op de reële lonen en een plafond voor de fictieve lonen** (voor de vergeleken periodes: volledige werkloosheid, voltijds prepensioen, voltijds tijdskrediet). In het begin, zijn deze plafonds identiek, maar alleen het plafond dat is voorzien voor de reële lonen zal het onderwerp uitmaken van de twee volgende tweejaarlijkse herwaarderingen, zodat er zich geleidelijk een afstand tussen die twee zal vormen. Wanneer deze afwijking een zeker belang zal krijgen, zal het plafond dat is voorzien voor de fictieve lonen, opnieuw periodiek aangepast worden om zodoende de welvaartsvastheid te handhaven. Deze regeling is van toepassing voor de jaren na 2006.

4. NEDERLAND PRIVATISEERT DE ZIEKTEVERZEKERING

L'Argus de l'assurance, 3 februari 2006

Om de kosten van de gezondheidszorg te beperken, heeft de Nederlandse regering zojuist **de regeling van de ziektekostenverzekering volkomen geprivatiseerd**. Deze hervorming heeft niet alleen een eind gemaakt aan de dekking Openbare Ziekteverzekering die bestond sinds 1941, maar zij heeft de concurrentie geopend tussen al de particuliere verzekeraars, zodat zij in de toekomst zullen mogen risicopatiënten weigeren (op termijn zouden een miljoen mensen van elke dekking beroofd kunnen worden!).

Den Haag heeft er geen doekjes om gewonden: de ziekteverzekeringen zijn volledig verdwenen. Om te blijven bestaan, hebben zij zich moeten omvormen tot verzekeraars.

Alle Nederlanders van meer dan 18 jaar zijn voortaan verplicht om zich aan te sluiten bij een verzekeraar, en dit ofwel ten individuele titel, ofwel binnen een collectieve overeenkomst (van de werkgever of anders, zoals bijvoorbeeld verenigingen van zieken). Het hoofdidee van de hervorming heeft tot doel de concurrentie tussen de maatschappijen te versterken teneinde aan de patiënten garanties te bieden tegen een betere prijs door zo strak mogelijk met de zorginstanties te onderhandelen.

Momenteel kost de basispolis ongeveer 1.100 € aan alle Nederlanders. Zij beperkt er zich toe om de bezoeken bij de arts en de specialisten, de ziekenhuisopname en de geneesmiddelen op zich te nemen. Voor de rest, moet men een aanvullende verzekering nemen, met name voor de tandverzorgingen die uitgesloten zijn van de basiswaarborg voor de meer dan 18 jarigen.